Boekbesprekingen

De Gouden Delta, Natuur- en landschapsbescherming in de Lage Landen. Pudoc, Wageningen 1973, 166 pag., *f* 7,50.

Op 24 november 1971 werd te Gent (België) een symposium gehouden, getiteld „De Gouden Delta". De tijdens dit symposium gehouden voordrachten zijn in druk verschenen. Naast de vegetatiekundige bijdrage van W. G. Beeftink, Ecologie en Vegetatie met betrekking tot het Deltaplan, waarvoor de speciale aandacht van de lezers van Gorteria wordt gevraagd, zijn diverse andere tijdens dit symposium gehouden voordrachten dermate belangrijk en vaak (gelukkig) niet uitsluitend tot het Deltagebied beperkt — al zijn daar de om een oplossing vragende problemen bijzonder groot — dat dit boekje een grote lezerskring zeker verdient. M.

J. C. Smittenberg (red.), Plantengroei in enkele Nederlandse landschappen. Twintig jaar vegetatiekundig veldonderzoek door leden van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie, bloemlezing uit Kruipnieuws 1937—1958, met een inleiding door Prof. Dr. V. Westhoff. Bondsuitgeverij van de Jeugdbonden voor Natuurstudie, Amsterdam, 1973, 417 pag., *f* 10,50 voor leden van deze Jeugdbonden, de K.N.N.V. en Natuurmonumenten (voor niet-leden *f* 16,50).

Deze bloemlezing van Kruipnieuws-artikelen, die eigenlijk had moeten verschijnen in 1957 ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van de „Sjocgroep", bevat een schat aan vegetatiekundige en (dus ook) floristische gegevens van de mooiste plekjes van ons land. Het is een goede gedachte van het toenmalige Sjocgroep-bestuur geweest om deze waardevolle gegevens, die door de wijze van uitgeven en de geringe oplage vaak moeilijk bereikbaar waren, in de vorm van een Jubelboek te herdrukken. De historische ontwikkeling van de plantensociologie, die Prof. Westhoff in zijn inleiding schetst, laat duidelijk zien, hoe de Sjocgroep van de N.J.N. vele plantensociologen hun basisopleiding heeft gegeven, wat uiteindelijk heeft geleid tot de vooraanstaande plaats, die Nederland thans in de plantensociologie inneemt. Prof. Barkman verzocht ons erop te wijzen, dat in zijn bijdrage op pag. 282 een onjuiste vermelding staat van de kleine keverorchis; dit moet, zoals het ook in de oorspronkelijke tekst heeft gestaan, zijn de (grote) keverorchis (*Listera ovata*). M.

Beschermde Planten en Dieren. Staatsuitgeverij, 's-Gravenhage, 1974, 96 pag., 91 afb., *f* 12,50 (voor leden van de Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten *f* 10,—; uitsluitend te bestellen via de Vereniging).

In een naar het mij voorkomt te kostbare uitgave van het Ministerie van C.R.M. zijn de met ingang van oktober 1973 in Nederland beschermde plant- en diersoorten afgebeeld en beschreven. De bedoeling van een dergelijke uitgave zal ongetwijfeld zijn om het Nederlandse volk in kennis te brengen met de planten en dieren, die thans niet meer verzameld mogen worden. Of dit met een

boekje van minimaal *f* 10,— beter geschiedt dan door middel van wandplaten, die, zoals ook in andere landen, in openbare gebouwen opgehangen door een ieder kunnen worden aanschouwd, mag ernstig in twijfel worden getrokken. Indien om wille van de tekst de voorkeur is gegeven aan een boekje, dan lijkt mij ook dit een aanvechtbaar argument. Immers de fraaie afbeeldingen van R. en T. Westra (de plantenafbeeldingen komen grotendeels uit Wilde planten) vormen de hoofdschotel, niet de beschrijvingen, die zowel soms nietszeggend zijn door hun beperktheid als ook wel eens te veelzeggend. Nietszeggend, waar Parnassia wordt gekenmerkt door „grote witte bloemen aan het einde van de rechtopstaande stelen", te veelzeggend, als door het noemen van vindplaatsen, zoals Loosdrecht voor de rivierdonderpad en het zuidelijk deel van het Geuldal voor het Zinkviooltje een ongewilde nadruk wordt gelegd op die gebieden, waar beschermde soorten nog kunnen worden gevonden, ook door kwaadwillenden.

M.

IONA TUINENGIDS. IONA stichting, Amsterdam, 1973, 131 pag., *f* 8,50 (te bestellen op gironr. 279199 t.n.v. afdeling Bestellingen van de ANWB, onder vermelding van „IONA Tuinengids").

De goede gedachte om het groeiende aantal botanische tuinen, heemparken, arboreta, e.d. op te nemen in een gids ten einde het eveneens toenemende aantal liefhebbers een overzicht te geven van wat er zo al in den lande op dit gebied wordt geboden, is helaas niet op een goede wijze in deze gids tot uitdrukking gebracht. Door een verdeling te maken in vijf categorieën, nl. heemparken, botanische tuinen, collecties, stijltuinen en parken en plantsoenen en in de index op plaatsnamen uitsluitend te verwijzen naar deze categorieën en niet naar de pagina, is het boekje zeer onoverzichtelijk geworden. Indien deze gids nog eens in herdruk mag komen, dan moet met klem worden afgeraden deze indeling te handhaven. Een alfabetische lijst van de plaatsen, die over een botanische tuin, e.d. beschikken met een korte beschrijving daarvan, zou de bruikbaarheid van de gids in hoge mate vergroten. Eén supplement met een lijst van instellingen, organisaties en tijdschriften, die verband houden met deze materie zou de overzichtelijkheid eveneens reeds ten goede komen. Het is dan niet meer nodig, dat men zich goed op de hoogte stelt van het werk van deze instellingen e.d. om ze in de juiste rubriek ter plaatsen. Dan behoeft het Rijksherbarium niet meer te worden opgezocht onder het hoofdstuk .. botanische tuinen.

M.

FR. EHRENDORFER, Liste der Gefässpflanzen Mitteleuropas, zweite erweiterte Auflage bearbeitet von W. Gutermann unter Mitwirkung von H. Niklfeld. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart, 1973, XII+318 pag., 18 DM.

Deze tweede uitgave van de lijst van hogere planten van Midden-Europa, waarvan de eerste uitgave in 1967 is verschenen, bevat een alfabetisch gerangschikte opsomming van alle Middeneuropese inheemse en ingeburgerde soorten, voorzien van een globale areaalaanduiding. In deze nieuwe lijst. die evenals de oude de basis vormt voor de kartering van de Middeneuropese flora, zijn zoveel mogelijk de nieuwe taxonomische opvattingen verwerkt en diverse nieuwe ondersoorten opgenomen.

M.